gemeente
Het Hogeland

Memo
Raad

Aan: Gemeenteraad
Van: College van B&W
PFH: wethouder M. de Visser
Datum: 11 juni 2024
Onderwerp: Indienen concept convenant Regio Deal Het Hogeland
Zaaknummer: Z.HHL.084943

Geachte leden van de raad,

Graag willen wij u informeren over de stand van zaken omtrent de Regio Deal Het Hogeland.

Voorgeschiedenis
In april 2023 is vanuit de stuurgroep Nationaal Programma Groningen opdracht gegeven tot het opstellen van een propositie (aanvraag) Regio Deal Het Hogeland. Een Regio Deal is een samenwerking tussen de landelijke overheid en een regio om de kracht van de regio te versterken. In oktober 2023 heeft dit geleid tot het indienen van een definitieve propositie Regio Deal Het Hogeland bij het ministerie van BZK. De Raad is hierover geïnformeerd middels een Raadsmemo met datum 17 oktober 2023 (behandeld in Raadsvergadering van 8 november 2023 onder vermelding van A.05 Ingekomen Stukken – Wk42.C.3.1.) De gemeente Het Hogeland heeft een Regio Deal aangevraagd van een totaal budget van circa € 24.600.00,-, waarvan circa € 12.100.000,- rijksbijdrage is. De inhoud van de propositie sluit aan bij de voorstellen zoals beschreven in de voorjaarsnota 2023, met name op het gebied van gemeentelijke cofinanciering (vooral gerelateerd aan Transformatie Sociaal Domein).

De ministerraad heeft op 9 februari 2024 het besluit genomen over de Regio Deal-aanvraag. De aanvraag van de gemeente Het Hogeland is goedgekeurd. Dit heeft geleid tot een bestuursopdracht voor het uitwerken van het plan (de propositie) ten behoeve van het ondertekenen van het convenant.

De afgelopen maanden heeft het convenant Regio Deal Het Hogeland vorm gekregen. Samen met belanghebbenden en partners is het convenant uitgewerkt in concretere ambities, doelen, opgaven en programmalijnen.

Convenant Regio Deal Het Hogeland
Het convenant Regio Deal Het Hogeland is het formele format van de Regio Deal-middelenaanvraag. Hierin staan de ambities, doelen, opgaven en aanpak per programmalijn nader in beschreven. Het convenant heeft als doel om de Regio Deal formeel te laten ondertekenen door de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, waarna de ondertekening plaatsvindt door de belanghebbenden en partners die meewerken aan de Regio Deal. Na ondertekening geldt de Regio Deal vier kalenderjaren.

De Regio Deal Het Hogeland beoogt de brede welvaart in Het Hogeland naar ten minste het Nederlands gemiddelde te brengen. Dit komt voort uit met name de opgaven die gelden rondom 1) het anticiperen op de dubbele vergrijzing, 2) het omgaan met verschraling van voorzieningen, 3) het bevorderen van de sociaal-economische positie van de Hogelandsters, 4) het bieden en verbeteren van het toekomstperspectief voor jongeren (annex preventie in de ondermijning) en 5) het creëren van een nieuw samenspel in de regio, waar verschillende partijen, partners en belanghebbenden door middel van lerend vermogen met elkaar samenwerken.

Hetgeen waar Het Hogeland via de Regio Deal naar streeft is vertaald in drie doelen:

1. Samenredzaamheid
   Investeren in de gemeenschap(pen). Samen de schouders er onder zetten om zo effectief te anticiperen op de effecten van de vergrijzing en verschraling.
2. Betrokken en gewaardeerd
   Meer mensen moeten mee kunnen doen c.q. deelnemen aan de samenleving en zich hierin betrokken en gewaardeerd voelen.
3. Nieuw Samenspel
   Via het nieuw samenspel zorgen we voor een bestendige samenwerking tussen betrokken partners die dragen wordt voor de in gezamenlijkheid beoogde veranderingen.

De aanpak die uit bovenstaande voortvloeit zet zich in op drie programmalijnen. Wij willen ons inzetten op ‘Krachtige Kernen’. De samenredzaamheid van de dorpen staat hierin centraal. We werken toe naar een dorpseigen aanpak, waarin mensen en organisaties van en met elkaar leren en ontwikkelen. Kruisverbanden in de dorpen, bijvoorbeeld tussen (bestaande) leerwerkvoorzieningen en praktische inzet, worden zo veel mogelijk ondersteund. Te denken valt aan: mantelzorg, vervoer, groenonderhoud, boodschappendienst. Ook maken we van daaruit een vliegende start door de ‘Nij Begun Academie’, een leeromgeving ontwikkeld door het Instituut voor Publieke Waarden dat zich richt op een combinatie van een doorbraakmethode en dorpenaanpak.

De tweede programmalijn zet zich in op ‘Kansrijke Hogelandsters’. Het is primair gericht op de regio als klaslokaal. Doorlopende leerlijnen uiten zich in het leren vanuit de praktijk en intensieve samenwerking tussen VO & MBO. Verder worden ondernemers gestimuleerd in te blijven zetten op (persoonlijke) ontwikkeling/innovatie, door on(der)benut arbeidspotentieel (op te sporen en) toe/op te leiden naar werk, een flexibele inzet van arbeidskrachten te stimuleren met leer-/werktrajecten en de maatschappelijke waardecreatie (SROI) die bedrijven en instellingen leveren te ondersteunen met een vergoeding, zodat ondernemers ook werkelijk in de gelegenheid zijn om leerwerkplekken te kunnen en blijven aanbieden.

Programmalijn 3 vanuit de aanpak richt zich ‘Op het juiste spoor’. Deze preventieve programmalijn zet zich in voor de meest kwetsbare jongeren in Het Hogeland. Risico’s op voortijdige schoolverlaters en/of daarmee wegglijden in de (ondermijnende) criminaliteit wordt tegengegaan. Hierbij wordt aansluiting gezocht bij de LEA (Lokaal Educatieve Agenda). We intensiveren ook de zogenoemde ‘onzichtbare’ jongeren NEET-aanpak (Not in Emloyment, Education or Training) met straatteams die uit verschillende disciplines bestaan.

Inzet middelen Regio Envelop voor uitvoering Regio Deal Het Hogeland

In het convenant staan de volgende uitvoeringsactiviteiten per programmalijn op financiering gezet:

Uitvoeringsactiviteiten	Maximale rijksbijdrage[1)]	Regionale financiering	Totaal bedrag
Programmalijn I. Krachtige Kernen	€ 4,30 mln.	€ 6,12 mln.	€ 10,42 mln.
Programmalijn II. Kansrijke Hogelandsters	€ 3,30 mln.	€ 2,54 mln.	€ 5,84 mln.
Programmalijn III. Op het juiste spoor	€ 2 mln.	€ 0,90 mln.	€ 2,90 mln.
Uitvoeringskosten (incl.VAT)	€ 2,50 mln.	€ 2,96 mln.	€ 5,46 mln.
Bijdragen totaal maximaal	€ 12,10 mln.	€ 12,52 mln.	€ 24,62 mln.

Hoe nu verder
Het convenant Regio Deal Het Hogeland bouwt voort op de propositie Regio Deal Het Hogeland. Het convenant is op 11 juni 2024 ingediend bij het ministerie van BZK. In september/oktober 2024 vindt de ondertekening plaats door de minister, waarna formeel de Regio Deal-middelen zijn bekrachtigd.

Hopende u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,

Het college van B&W,

H.J. Bolding
burgemeester

P.P.M. van Vilsteren
secretaris

Bijlagen:
1. Format convenant Regio Deal Het Hogeland;
2. Brede welvaartsscan Het Hogeland (augustus 2023);
3. Ondermijning in het Ommeland;
4. Toekenningsbrief ministerie van BZK voor propositie Regio Deal Het Hogeland.